Nr. 256 (1333). Cena 70 mk. Włocławek, piątek dnia 10 listopada 1922 r. Rok V

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata: na miejscu mk. 1500, na prow. mk. 1900. Za odnoszenie do domu dolicza się 300 mk.
Ogłoszenia za wiersz nonparel. Pierwsza strona 300 mk., druga i trzecia 225 mk. czwarta 8-łamowa 100 mk. Ogł. drobne po 50 m. za wyraz, tłust. druk.podwójnie. Najmn. ogł. 500 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12:
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

Ostateczny wynik wyborów.

Na podstawie art. 92 ust. I Ord. Wyb. Sejm. niniejszym ogłaszam, iż w okręgu wyborczym 10-ym (Włocławek — Nieszawa — Lipno) złożono głosów ważnych:

1) na listę Nr. 1 — 3992,
2) „ „ Nr. 2 — 20626,
3) „ „ Nr. 3 — 20005,
4) „ „ Nr. 4 — 1160,
5) „ „ Nr. 7 — 576,
6) „ „ Nr. 8 — 49687,
7) „ „ Nr. 11 — 306,
8) „ „ Nr. 12 — 6705,
9) „ „ Nr. 15 — 34,
10) „ „ Nr. 16 — 19009,
11) „ „ Nr. 20 — 129,
12) „ „ Nr. 23 — 29,
13) „ „ Nr. 25 — 148,

Wobec tego wybrani zostali na posłów:

1. z listy № 8 — dwuch:
   a) Czerniewski Artemiusz Ludomił,
   b) Sacha Stefan.
2. z listy Nr. 2 — jeden
   Piotrowski Zygmunt Kazimierz.
3. z listy Nr. 3 — jeden
   Łypacewicz Wacław Wincenty.
4. z listy Nr. 16 — jeden
   Karau Jakób.

Następne osoby, wymienione na listach kandydatów po wybranych posłach, na dalszych miejscach zostają zastępcami posłów, a to w kolejności, w jakiej na listach okręgowych Nr. 8, 2, 3, i 16 są wymienieni.

Włocławek d. 8 listopada 1922 r.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 10
(—) Wł. NOWCA.

Ku zwycięstwu.

O zupełnem zwycięstwie ósemki w Poznaniu pisaliśmy. Obecnie pragniemy zwrócić uwagę na powodzenie listy Nr. 8 w głównych miastach Polski: w Warszawie, w Krakowie, we Lwowie i w Łodzi.

W Warszawie otrzymała ósemka połowę mandatów (7 na 14) we Lwowie 2 na na 4, w Krakowie 2 na 4, w Łodzi z pozostałyh 4 mandatów otrzymała N. P. R. 2 a żydzi z Niemcami 2. W pozostałych miastach pozostałe mandaty wzięli żydzi, socjaliści (P. P. S.) i komuniści.

Zwycięstwo w wielkich miastach posiada wielką doniosłość. Wszak w miastach skupia się inteligencja; w miastach koncentruje się życie umysłowe narodu, w nich najsilniej pulsuje życie polityczne.

Otóż miasta nasze wypowiedziały się jasno. Tam, gdzie niema żydów, naprzykład w Poznaniu, wyborcy oddali wszystkie mandaty blokowi narodowemu, tam gdzie są w duzej ilości żydzi, musieli oni oczywiście zdobyć pewną ilość mandatów, pozostałe dostały się socjalistom (P. P. S.), a więc 3 w Warszawie, 1 w Krakowie i 1 we Lwowie.

Inteligencja polska opowiedziała się tedy za polityką narodową. W Warszawie, w Krakowie, we Lwowie, w Poznaniu, w Łodzi może obóz narodowy liczyć na to, że będzie miał poparcie w masach. Jest to fakt pierwszorzędnej wagi, albowiem daje do poznania lewicy, że na „ulicę“ liczyć nie może. Lud wiedziony zdrowym instynktem jest po stronie narodowej. Oczywiście, akcja demagogiczna i obietnice raju na ziemi musiały zrobić swoje, na całym świecie stronnictwa skrajne mają zwolenników w wielkich miastach. Lecz należy zwrócić uwagę na to, że Poznań nie dał ani jednego mandatu lewicy, w Warszawie, Krakowie i Lwowie obóz narodowy uzyskał dwa razy tyle miejsc, co lewica.

Znamienną rzeczą jest wreszcie, że wyborcy głosowali tylko na obozy o jasnem obliczu politycznem. Wszelkie rodzaje kierunków pośrednich, wszelkie „Centra“ nie uzyskały nic. W Warszawie, gdzie kandydowali ludzie bądź co bądź wybitni, jak p. St. Bukowiecki z listy Unji Państwowej, lub p. Ponikowski z listy stronnictwa p. Skulskiego, nie uzyskali oni dostatecznej ilości głosów, by uzyskać mandat.

Opinja publiczna domaga się polityki jasnej i wyraźnej. Opinja wie, że w Polsce istnieją na prawdę tylko dwa obozy polityczne i że jeden z nich musi mieć rządy w kraju. Lewica, żyjąca ideologją P. P. S. wykazała całą swą nieudolność, prowadząc Polskę do ruiny i rozstroju, głos ogółu dowodzi, że odwraca się on od niej i pragnie, by do steru państwem przyszły żywioły narodowe.

Ludzie, którzy dzięki temu, że zajmowali stanowisko pośrednie, że byli języczkiem u wagi, ludzie tacy, jak pp. Skulski, Rosset i inni, nie będą już w przyszłym Sejmie odgrywali roli podobnej. Należy mieć nadzieję, że wyciągną oni odpowiednie konsekwencje z wyniku i przebiegu wyborów i pójdą wyraźnie z prawicą, gdzie jest ich miejce właściwe.

Wielkie miasta przemówiły głosem wyraźnym i doniosłym. Wypowiedziały się za obozem narodowym.

Zwycięstwo ósemki zarysowywuje się dość wyraźnie. Ażeby było zupełne, trzeba, by wybory do Senatu dały dobry wynik,

Należy przeto skupić całą uwagę na dzień 12 listopada. Wszyscy do urn! Wszyscy za ósemką Senat razem z Sejmem wybiera Prezydenta Rzeczypospolitej! Senat rozstrzygnie o tem kto będzie tym Prezydentem!

KU PRZESTRODZE.

Znany publicysta B. K. w »Kurjerze Warszaw.«, przedstawiwszy zupełną klęskę Centrum pisze, co następuje:

Wszystko to można było przewidzieć zawczasu. Ostrzegaliśmy też tu w porę pp. organizatorów centrum, aby nie rozbijali jedności obozu narodowego, bo to wyjść może na dobre jedynie radykalistom i mniejszościom narodowościowym.

Dziś mówią już fakty.

Czyż trzeba jednak koniecznie być mądrym dopiero po szkodzie?

Sytuacja polityczna była przecież w obliczu wyborów tak jasna, że, zdawało się, żadnych nie mogła budzić wątpliwości. Z jednej strony szła fala radykalizmu, z drugiej rosły ambicje mniejszości niemiecko-żydowsko-kresowych.

Pierwsza zapowiadała nam nie tylko dalszy ciąg eksperymentów etatystycznych i socjalnych, lecz wręcz ich natężenie. Drugie niosły nam walkę o przebudowę Polski na państwo narodowościowe, czyli o gruntowne osłabienie siły państwowej polskiej.

Nie było, nie mogło być żadnej tajemnicy, że żywioły radykalne w kraju wzmogły swą działalność, rozszerzyły pole swej agitacji i pomnożyły swe uroszczenia. W miastach komuniści zaczęli grozić stanowi posiadania socjalistów, a socjaliści podważać wpływy nar. Partji robotniczej, Na wsi Piast drżał przed Wyzwoleniem, a Wyzwolenie przed Okoniem.

Obok zaś radykalizmu — nacjonalizm narodowościowy, znajdujący swój krańcowy wyraz w utworzonym bardzo jeszcze wcześnie, jakby błogosławione ostrzeżenie dla obywateli polskich bloku p. Grynbauma, Serebrennikowa, szowinistów ukraińskich i b. hakatystów, a podsycany tu i owdzie przez samych radykalistów polskich.

Czy stwierdzanie w porę tego stanu rzeczy było malowaniem djabła na ścianie? Nie, boć widzimy przecież co się stało. Prawie wszędzie tam, gdzie licytowali się radykaliści między sobą, zwycięźali demagogowie krańcowi. P. P. S. góruje nad N P. R., Wyzwolenie bije Piasta, komuniści dystansują bundowców. A mniejszości narodowościowe idą tłumnie pod sztandar bloku, lubo ich sumienniejsi i przezorniejsi przywódcy ostrzegają przed wątpliwemi skutkami tak prowokacyjnej polityki.

Wszystko to — powtarzamy — można było zawczasu przewidzieć.

I można też było przewidzieć, że większość wyborców polskich nie zadowoli się ogólnikowemi i połowicznemi hasłami wyborczemi, lecz zażąda jasnych formuł i wyraźnych odpowiedzi; jesteście za zwalczeniem radykalizmu? opowiadacie się przeciw uroszczeniom żydowsko-niemiecko-ukraińskim? Jeśli tak, to zrzeszajcie się do solidnego odporu.

Pp. centrowcy zaś mówili: tak, ale do szeregu nie stanęli.

Spekulowali. Taktykę wzięli za politykę. To, co mogło być dopiero wynikiem starcia sił parlamentarnych, czyli ewentualny kompromis, wzięli za punk wyjścia.

No i przegrali. A przegrana ta obchodzi nas praktycznie tylko z dwu punktów widzenia: raz, ze ujęła coś niecoś głosów Jedności Narodowej, przyczyniając się w ten sposób do zwycięstwa tego lub owego kandydata radykalnego czy blokowego; po wtóre, że pozbawiła sejm współpracy kilku osób wytrawnych, których wybór via Chrześć. Jedność byłby zapewniony.

Czy pp. centrowcy widzą nareszcie teraz, gdzie tkwi ich grzech pierwodny? Czy uznają swój błąd? Dowiemy się o tem lada chwila, przy wyborach do senatu.

Wybory sejmowe nie pozostawiają już ani cienia nadziei, że centrum może być szczęśliwsze d. 12-go, niż było dn. 5-go. Jego widoki wyborcze są gorzej, niż minimalne, — nie istnieją wcale. Jednakże te niewielkie ilości głosów, które mogłyby paść na kandydatów centrowych, zmniejszając liczbę głosów Chrześć. Jedności Narodowej, wyszłyby tylko na dobre — komu? — bądź socjalistom, bądź żydom. Jesteśmy tedy pewni, że tak wyraźne perspektywy muszą podyktować kierownikom grup centrowym decyzje, odpowiadające ich odczuciu obywatelskiemu, a zgodne z interesem narodowym.

Do Senatu!

W niedzielę nadchodzącą musimy jeszcze raz stanąć przed urną wyborczą,—wszyscy ci, którzy mają prawo głosu do Senatu (30-letni). Obowiązek to niemniej ważny niż wybory do Sejmu.

Przez Senat przechodzić będą wszystkie ustawy, uchwalone przez Sejm. Senat ma sprawdzać, czy uchwały Sejmu, są celowe i dobrze ułożone, zatwierdzać je lub odsyłać z powrotem do Sejmu.

Senat będzie najwyższym stróżem prawa w Polsce.

W wyborach do Sejmu, najbardziej rdzennie polskie i najbardziej oświecone warstwy ludu polskiego—w Kongresówce, Wielkopolsce i na Pomorzu—oświadczyły się za listą Jedności narodowej. Stolica robotnicza Polski—Łódź—nie wybrała ani jednego socjalisty, bo robotnicy tamtejsi patrząc cztery lata na gospodarkę socjalistów w magistracie, urzędach miejskich, fabrykach, koperatywach itd., przekonali się do czego dążą socjaliści.

Lewica znalazła jednak silne poparcie śród żydów. W nowym sejmie znajduje się sporo żydów, Niemców i innych żywiołów wrogich interesom polskim. Senat więc podwójnie będzie musiał czuwać, aby Sejm nie uchwalił praw szkodzących interesom państwa i narodu polskiego.

Na liście Nr. 8 do Senatu znajdują się nazwiska, które dają pełną gwarancję, że będą mądrze i roztropnie wypełniali swoje zadanie. Wystarczy wymienić kilka nazwisk: Marszałek Trąmpczyński, b. minister K. Skirmunt, arcybiskup Teodorowicz, J. Święcicki, prezes weteranów z 1863 roku, prof. Kasznica, B. Koskowski i cały szereg uczonych, prawników, rolników i najwybitniejszych działaczy społecznych i polityków.

Do senatu musimy pójść jeszcze solidarniej niż do sejmu. Większa liczba głosów na ósemkę może zapewnić nam lepsze jeszcze rezultaty, niż przy wyborach do sejmu. Senat—najwyższy strażnik prawa w Polsce musi być polski, narodowy i chrześcijański.

Z Rady Miejskiej.

Dnia 19-go października r. b. odbyło się w sali Magistratu posiedzenie Rady Miejskiej, które zagaił prezes p. Dr. W. Piasecki o godz. 8 wiecz. Protokuł poprzedniego posiedzenia, odczytany przez radnego - sekretarza L. Opoczyńskiego, Rada Miejska zatwierdziła.

P. wice-preses Mańkowski usprawiedliwił swą nieobecność na poprzedniem posiedzeniu.

Na wniosek Magistratu Rada Miejska po dyskusji uchwaliła przyjąć Statut podatku szkolno - szpitalnego dla miasta Włocławka w nowej redakcji, uzgodnionej ze zmianami, wskazanemi przez Min. Spr. Wewn. reskryptem z dnia 14 IX. 1922 r. L. S. M. 1809/IV/1 z wyjątkiem propozycji Ministerstwa dotyczącej opodatkowania członków rodziny oraz uwagi do art. 4-go.

Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednogłośnie uchwaliła w II czyt.: Upoważnić Magistrat:

1) Do zaciągnięcia na rozbudowę kanalizacji w mieście Włocławku pożyczki w Polskim Banku Komunalnym w wysokości 5.000.000 mk.

2) Do ustalenia terminów spłat oraz wszystkich wogóle warunków pożyczki i przyjęcia zobowiązań z pożyczką związanych.

3) Do przeprowadzania wszelkich czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki.

4) Do zeznania kaucji hypotecznej na zabezpieczenie pożyczki w wysokości wymaganej przez władzę Banku Komunalnego.

Przytem Rada Miejska zaznacza, że z tytułu niniejszej pożyczki poddaje się statutowi Polskiego Banku Komunalnego, przepisom wydanym lub mogącym być wydanymi w przyszłości przez władzę Banku oraz przepisom Min. Robót Publ. względnie Ministerstwa Skarbu.

Sprawę przyznania kredytu na Seminarjum nauczycielskie Rada Miejska uchwaliła zwrócić Magistratowi dla wyjaśnienia, jaki procent zamożnych uczęszcza do Seminarjum i na jakiej zasadzie potrzebny jest kredyt.

Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła: Przyjąć Statut miejskiego podatku za wynajem mieszkań przyjezdnym, zatrzymującym się w mieście Włocławku, w nowej redakcji, uzgodnionej ze zmianami, wskazanemi przez Min. Spr. Wewn. reskryptem z dnia 5.X. 1922 r. L.S.M. 5153.

Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła przyjąć następujące zmiany w statucie podatku od psów: I.) W art. 1 podwyższyć stawki:

1.) od psa pasterskiego z 250 mk. rocznie na 1.500 mk., 2.) od psa pokojowego z 500 mk. rocznie na 5.000 mk., 3.) od psa używanego do polowania z 1.500 mk. rocznie na 10.000 mk. II.) W art. 3 do liczby psów zwolnionych od opłaty zaliczyć psy do 3 tygodni.

Do Komisji Likwidacyjnej Związku Komunalnego Włocławka powołano pp. wiceprezydenta Jana Gadomskiego i ławnika Stefana Zbrożynę.

Komunikat Magistratu o zmianie opłat w rzeźni miejskiej Rada Miejska przyjęła do wiadomości.

Na wniosek Magistratu i zgodnie z opinją Komisji Regulaminowo-Prawnej Rada Miejska uchwaliła:

I.) W sprawie otwierania i zamykania sklepów, uznać okres letni od dnia 15 kwietnia do 15 października, zaś zimowy od dnia 15 października do 15 kwietnia.

II.) W okresie letnim zasadniczy czas otwierania sklepów trwa od godz. 8 rano do godz. 6 wiecz., w okresie zimowym od godz. 9 do godz. 7.

III.) Zatwierdzić stosowany dotychczas »Regulamin otwierania i zamykania sklepów w m. Włocławku« z następującemi poprawkami:

1.) W punkcie 2, po słowach w nawiasie dodać: »oraz sklepy z mięsem«. 2.) W punkcie 5, skreślić słowa »kioski i budki«, natomiast dodać Uwagę »Kioski i budki latem od godz. 8—11, zimą od godz. 8—9«. 3.) W punktach 1, 2, 3, 6, 8, 9 i 10 godz. stosowane dotychczas uznać za obowiązujące w okresie letnim, zaś w okresie zimowym czas otwierania i zamykania sklepów przesuwa się o jedną godzinę później.

Wniosek rad. Sztolcmana w sprawie wpisów meldunkowych wobec nieobecności wnioskodawcy zdjęto z porządku dziennego.

Na wniosek Komisji Finansowo-Budżetowej Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła: 1.) Upoważnić Magistrat do wydatkowania na koszta wyborów do Sejmu i Senatu do sumy 1.000.000 mk. ponad kwotę preliminowaną w budżecie. 2.) Przenieść pozycję »Na wybory do Sejmu i Senatu« do budżetu nadzwyczajnego.

»Bóg i Ojczyzna« — to wspaniałe hasło, które żyło w duszach Polaków przez tysiąc lat. Kościuszko i Pułaski walczyli za nie w Ameryce.

Czy partje filo-niemiecko-żydowskie, to jest lewicowe, mogą miec odwagę używania tego hasła? Polak, który nie wierzy w Boga w dzisiejszej dobie, jest zakałą dla Matki-Ojczyzny i dla całego społeczeństwa. Kto zaś stawia osobiste i partyjne sprawy ponad hasłem Ojczyzny nie jest Polakiem, lecz wyrodkiem własnego kraju.

Aby zwycięstwo było zupełne, głosujmy w niedzielę wszyscy do Senatu na

8

To lista tych wszystkich, którzy stają pod hasłem: Bóg, Wiara, Ojczyzna.

Co niesie dzień?

KALENDARZYK.

Dnia 10 listopada 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących świętych Pańskich: Św. Andrzeja z Awellinu z zak. Teatynów; św. Tryfona i Respicyusza, Męczenników; św. Tyberyusza, Modesta i Florencji, Męczenników; św. Demetryusza, Biskupa.

Wypadki historyczne.

1444 Bitwa pod Warną.
1444 † króla Władysława III.
1674 † króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego we Lwowie.

Pojutrze. Pojutrze wybory do Senatu. Stańmy wszyscy jak jeden mąż i spełnijmy ten święty obywatelski obowiązek. Głosują do Senatu ci wszyscy, co ukończyli 30 lat życia i mieszkają na jednem miejscu od roku. Stańmy wszyscy do urn wyborczych. Nie potrzebujemy już odwoływać się do tych, którzy zeszłej niedzieli złożyli głos na 8-kę. Uczynią oni pojutrze to samo. Ale zwracamy się z gorącą prośbą do tych wszystkich, co zmarnowali głosy, dając je na inne listy. Ocknijcie się, nie marnujcie świadomie głosów a dajcie je na listę polską i narodową, to jest na listę Nr. **8**.

Pożyczka złota. W dniu wyborów do Senatu w biurach wyborczych zostanie zorganizowana państwowa złota pożyczka. Chcący nabyć pożyczkę będą mieli wielkie ułatwienie, z którego niewątpliwie skorzystają szerokie sfery społeczne.

Koncert Chóru Katedralnego. „Dnia 14 listopada r. b. w sali teatr „Nowości“ o g. 8 wieczorem odbędzie się wielki koncert jubileuszowy 35 lecia istnienia miejscowego chóru katedralnego, pod protektoratem J. E. Ks. Biskupa St. Zdzitowieckiego.

Chór pod batutą prof. P. Bojakowskiego wykona między innemi Balladę o „Floryanie Szarym“ z opery Rokiczana, St. Moniuszko, w której partję solową odśpiewa p. K. Rogalski oraz „Grób Wikinga“ St. Niewiadomskiego.

Komitet organizacyjny mając na względzie wysoki poziom artystyczny koncertu, zaprosił do udziału najlepsze siły amatorskie z naszego miasta, a mianowicie: pp Br. Postolską, inż. Bartkowskiego C. Kleśna, oraz orkiestrę symfoniczną 14 p. p. pod dyrekcją kapelmistrza P. Wittmana. Prócz tego zapewniony został udział w koncercie pp. Adama Kurryło, dyr. Konserwatorjum w Toruniu, J. Karbowskiej, artystki opery warszawskiej i K. Rogalskiego, co daje gwarancję powodzenia koncertu. Bilety są już do nabycia w Księgarni p. H. Neumana przy ul. Cyganka.

Kronika kościelna. Dnia 13 listopada przydada uroczystość św. Stanisława Kostki, patrona młodzieży chrześcijańskiej, zwłaszcza polskiej. Na uczenie dnia tego tutejsze Koło Ks. Prefektów urządza w dn. 10, 11 i 13 b. m. uroczyste nabożeństwo — triduum dla młodzieży szkolnej wszystkich zakładów naukowych w mieście. Ze względu na jej liczbę i różny czas nauki przed i popołudniowej nabożeństwa te odbywać się będą w bazylice katedralnej dwukrotnie. Ranne zaczynać się będzie o godz. 8 rano, zaś podołud. o g. 5 wieczorem. W ten sposób młodzież szkolna nie przerywając swych zajęć, wziąć w nich bez wyjątku udział będzie mogła.

Zebranie rodzicielskie. Za przykładem urządzonego przedtem zebrania rodziców uczniów klas niższych Gimnazjum Biskupie im. Długosza urządza w dniu 14 b. m. we wtorek zebranie rodziców i opiekunów uczniów starszych, od trzeciej począwszy. Ze względu na obustronny pożytek takiego zetknięcia się szkoły z rodziną jaknajliczniejszy udział osób zainteresowanych jest bardzo pożądany. Zebranie odbędzie się w lokalu Gimnazjum i rozpocznie się o godz. 6-ej wiecz. punktualnie.

Stan zdrowotny. Za czas od 29 października do 4 listopada r. b. stwierdzono w powiecie włocławskim następujące przypadki chorób zakaźnych:

We Włocławku: 1 przypadek duru plamistego, 1 przypadek duru brzusznego, 1 przypadek błonicy, 17 przypadków odry, 1 przypadek róży.

W Brześciu Kujawskim: 1 przypadek duru brzusznego.

W Choceniu gm. Śmiłowice: 1 przypadek odry.

O opiekę nad młodzieżą. Coraz liczniejsze skargi napływają do nas na brak dozoru nad kobietami lekkiego prowadzenia, które gdy tylko zmrok nastanie obejmują swe posterunki na ul. Przedmiejskiej. Miejsce to stało się na tyle głośne, że młodzież szukająca przygód zupełnie pewnie udaje się na tą ulicę. Jak się dowiadujemy ofiarą kobiet wyzutych ze czci padło już kilku uczni.

Coraz częściej spotyka się dzieci nieletnie w gabinetach lekarzy chorób wenerycznych. Władze odnośne winny niezwłocznie przystąpić do skutecznego zwalczania demoralizacji i chorób.

Ostrzeźwienie. Ze wsi otrzymujemy wiadomości o pewnem zdziwieniu, że socjaliści i tugutowcy otrzymali tak wielkie liczby głosów. Gospodarze wyrażają się ze smutkiem: myśmy nie chcieli zaprzedawać Polski socjalistom; ale głosowaliśmy na dwójkę, bo nam mówiono, że to najlepsza. Tak?! A więc mamy tu do czynienia z ciemnotą. Gdzież byli ci, co powinni oświecać ten ciemny lud w sprawach narodowych?. Powrócimy do tej kwestji jeszcze niejednokrotnie, bo widzimy, że na naszej Polskiej wsi jest źle — bardzo źle.

Podziękowanie. Na budowę kościoła św. Stanisława w dalszym ciągu złożyli łaskawie ofiary: p. Franciszek Zieliński 100.000 m., p. Stokowski z Wichławic 100.000 m., p. Pietrzykowski 20.000 m. i złotą obrączkę, p. Tomczak 10.000 m., p. Kryńska 10.000 m., p. Bauer 10 000 m., p. Fopp 5000 m., p. Kwiatoszyńska 5000 m., p. A. Miciński 5000 m., p. Tomaszewski 5000 m., p. Paradowski 5000 m., p. Al. Michalski 5000 m., p. Długowska 5000 m., p. St. Dubalski 5000 m., p. J. Grochowski 10.000 m., p. Aleksandrowicz 5000 m., p. Jarzębowska 5000 m., p. Stankiewicz 20.000 m., ze Stowarzyszenia „Wspólna praca" 10.000 m., p. p. Zimowscy 5000 m., p. Rożanowska 10.000 m., p. Kaz. Gapski 5000 m. i 2 ruble srebrne.

Wszystkim ofiarodawcom najserdeczniejsze „Bóg zapłać" składa proboszcz par. św. Stanisława.

Kronika towarzyska. 8 listopada w kościele parafjalnym w Nieszawie został pobłogosławiony związek małżeński pomiędzy córką obywatela m. Nieszawy p. Specjała a akcjonarjuszem restauracji „Imperjal" i „Gastronomja" p. Czesławem Pietrowiczem.

Spinaczki metalowe. Z powodu używania przez publiczność spinaczek metalowych w przesyłkach listowych a w szczególności przy próbkach towarowych, które z powodu ostrych końców mogą kaleczyć personel pocztowy lub uszkodzić inne przesyłki Ministerjum poczt i telegrafów komunikuje, iż należy unikać używania tego rodzaju spinaczek, w myśl ogólnych przepisów pocztowych, bowiem przesyłki takie wykluczone będą od transportu.

Spadek cen bydła. Dzienniki lwowskie donoszą, że ceny bydła gwałtownie spadają. Rolnicy zaskoczeni brakiem paszy, sprzedają bydło skutkiem czego ceny spadły o 75 proc. Za krowę, za którą przed dwoma tygodniami płacono 200.000 mk., dają obecnie kupcy 70.000 mk. Za 100.000 mk. można nabyć okazałą sztukę, jednakże i na te kupców niema. Ceny paszy tak poszły w górę, że utrzymanie krowy przez zimę kosztować będzie około 360.000 mk.

Plantacje miejskie dla kóz. Donoszą nam, że nowo zasadzone drzewka są doszczętnie ogryzane przez wałęsające się kozy. Powinna się znaleźć na to rada.

O przydzielenie gmachu. Magistrat wystąpił do władz państwowych o przydzielenie lokalu w gmachu b. monopolu dla założenia szkoły powszechnej.

Z sądu. Sąd okręgowy wyjeżdża do Kutna na czas od 16—18 listopada dla osądzenia wielu spraw karnych. Przewodnictwo w sądzie objął p. sędzia Rasz.

Brak koksu. Informują nas, że w naszem mieście daje się odczuwać zupełny brak koksu.

Obchód rocznicy powstania listopadowego. W środę 29 listopada odbędzie się o g. 6 pp. w sali gimnazjum państwowego męskiego obchód, urządzony staraniem Kółka Muzycznego uczennic gimnazjum państwowego im. M. Konopnickiej w celu uczczenia rocznicy pamiętnego w dziejach naszego narodu powstania 1831 r. Udział w obchodzie weźmie przez wygłoszenie odczytu p. prof. W. Michna, polonista gimnazjum im. M. Konopnickiej oraz chór uczennic tegoż gimnazjum, pod batutą p. prof. Bojakowskiego.

Wycieczka szkolna. Dnia 8 listopada uczniowie 6 kl. gimnazjum państwowego pod przewodnictwem wice-dyr. p. Maciejowskiego i prof. p. Matrysia dokonali wycieczki do cukrowni Brześć Kujawski. Uczniów bardzo gościnnie przyjmowali dyr. Dembiccy. Powrót nastąpił tegoż dnia o godz. 6 wieczór.

Z rzeźni. W rzeźni miejskiej ubito do d. 7 listopada 37 krów, 48 jałowizny, 12 cieląt, 15 owiec i 40 szt. nierogacizny.

Kradzież. Z mieszkania Lewego przy ul. Piekarskiej skradziono rozmaite rzeczy.

Kradzież węgla. Na ulicach naszego miasta odbywa się publiczna kradzież węgla. Gdy ulicami miasta przejeżdżają wozy z węglem, łobuzerja uliczna wskakuje na wozy, zrzuca węgiel na ulicę, który za nim, specjalnie na to czekający, zbierają. Do takich złodziejskich obrazków publiczność przywykła do tego stopnia, że przechodnie nawet nie reagują. Czyby nie można ukrócić takiego złodziejstwa? Ulica Kaliska jest widownią stałej kradzieży węgla.

Bójka. Dnia 9 b. m. w południe dwie ulicznice wszczęły pomiędzy sobą na ul. Stodólnej zawziętą bójkę, podczas której można było słyszeć najbrudniejsze wyrazy. Rezultatem bójki było dotkliwe pobicie słabszej przez mocniejszą. Kres bójce położyli ich partnerki.

KRONIKA POLICYJNA.

Walka z pijaństwem. Barcia Wincentego, Koniecznego Franciszka i Modrzejewską Janinę za pijaństwo i wywoływanie zgorszenia na ulicy pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Wypadek. Przy ul. Królewieckiej krowa przewrócila Bornsztejn Rojzę, zam. przy ul. Królewieckiej № 15, tak nieszczęśliwie, że przy upadku ta złamała lewą rękę.

Ostatnie wiadomości poczty pantoflowej

okręg Włocławek — Lipno — Nieszawa.

Przywódcom i menerom N. P. R., Centrum Polskiego, Mieszczańskiego, Unijnego (D.U.P. — p. Tytus Czaki), jako rozbijaczom jedności narodowej, w dowód wdzięczności ofiarują:

2 (Dwójka): czerwoną koszulę i jarmułkę żydowską (frygijska czapka wolności) z wymalowaną na niej czerwoną gwiazdą sześciokątną (tarcza Dawida — forma wzięta z rozlepionej odezwy 2-ki).

3 (Trójka): kłonicę dębową lub brzozową — niezbity argument do zwalczania politycznych przeciwników, z wielkiem skutkiem wypróbowaną przez partje lewicowe.

16 (Szesnastka): Cycekampf — służyć może zamiast chusteczki na szyję, fub fajkę porcelanową z wymalowanym portretem Bismarka lub Wilusia II.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× W Moskwie rozpoczął się proces przeciwko 9 polakom.

× Rząd Litwy kowieńskiej postanowił wywłaszczyć 10 majątków polskich.

× W dniu wczorajszym zebrał się po raz pierwszy w Poznaniu Sejmik Wojewódzki.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Sułtan turecki pragnął opuścił Konstantynopol, lecz ludność przeszkodziła mu w ucieczce.

× Liga Narodów nie zgodziła się na wycofanie wojsk sprzymierzonych z Konstantynopola, czego domagała się Angora.

× Mniejszości narodowe na Litwie Kowieńskiej założyły protest, że zostały pokrzywdzone przez wybory.

× Na Litwie Kowieńskiej rozwija się w sposób niepomierny antysemityzm. Cała ludność odwraca się od żydów, jako od ludzi, którzy pracują na zgubę państwa.

Lista nr. 8 w niedzielę dn. 12 listopada.

Wybory do Sejmu rozegrane. Natomiast czeka nas bardzo doniosła walka przy wyborach do Senatu.

Niewolno lekceważyć niedzielnych wyborów.

Lewica, żydzi, Niemcy mobilizują się energicznie. Polski obóz narodowy winien w całym kraju spełnić swój obowiązek. Wszyscy uprawnieni do głosowania powinni w najbliższą niedzielę pośpieszyć do urny wyborczej i złożyć swój głos.

Bardzo wielu wyborców skarżyło się i słusznie, że przy wyborach do Sejmu stać musieli po kilka godzin na zimnie, deszczu i wietrze, zanim zdołali się docisnąć do urny wyborczej.

Zwracamy uwagę na to, że przy wyborach do Senatu będzie bezwarunkowo inaczej. Uprawnionych do głosowania będzie teraz o wiele mniej, gdyż trzeba mieć 30 lat i mieszkać rok w danej miejscowości (są wyjątki), aby posiadać prawo głosu.

Wobec znacznie mniejszej liczby uprawnionych — „ogonków" albo nie będzie wcale, albo bardzo mało. Każdy odda swój głos w ciągu kilku czy kilkunastu minut.

Wszyscy w niedzielę najbliższą do urn wyborczych! Głosować na numer

8

Jak jeden mąż!

Nietakt Naczelnika Państwa.

Z powodu odsłonięcia pomnika wdzięczności Ameryce w dniu 29 październ. w Warszawie.

Pan Naczelnik podróżuje,
Pan Naczelnik agituje,
Pan Naczelnik ma zajęcie,
Pan Naczelnik tak zawzięcie
Krząta się za sobą pono,
Że dostojną swą personą,
Nie mógł być u stóp pomnika,
Którym miała Ameryka
Być uczczoną — z braku czasu!
(Albo też... nie miał go w cenie...)
Lecz... z wielkiego ambarasu
Zdołał wysłać przeproszenie
Do Gibsona Stanów posła,
Że ta chwila tak podniosła
Obejść się bez niego musi,
Chociaż z żalu aż się krztusi!... —
Ktoś nazywa to nietaktem...
Ja — nic nie wiem. Fakt jest faktem!

Er — El.

Ostatnie wezwanie do obywateli.

Walka z żywiołami, które chcą opanować rządy w Polsce nie w interesie dobra Rzeczypospolitej i wszystkich jej obywateli, lecz dla samolubnych celów partyjnych i przeprowadzenia dalszych zgubnych dla kraju eksperymentów — jeszcze nieskończona!

W nadchodzącą niedzielę obywatele Włocławka i okręgu wyborczego Włocławek—Lipno—Nieszawa muszą stanąć w podobnie zwartych szeregach, jak podczas ostatnich wyborów do sejmu, aby głosami swemi zapewnić wybór kandydatów narodowych do Senatu.

O mandaty — do Senatu, walczyć będą socjaliści i „mniejszości narodowe". Pragną oni zapewnić sobie decydujący wpływ na rządy w Polsce i na takie ukształtowanie stosunków, któreby odpowiadały ich partyjnym i demagogicznym interesom. Wiemy już po czteroletnich doświadczeniach, do czego te aspiracje prowadzą i do czegoby Polska doszła, gdyby tym fermentującym żywiołom nie przeciwstawił się zwarty obóz obywateli, troszczących się o przyszłość narodu i państwa swego.

Nie wolno nam osłabnąć w energji i zlekceważyć niedzielnych wyborów do Senatu. Musimy znowu stanąć przy urnach wyborczych.

Niedzielne wybory do Senatu — to dalsza batalja żywiołów narodowych z rozwydrzoną demagogją wywrotową, to dalsza obrona Polski przed zachłanności „mniejszości narodowych".

Podobnie jak w ubiegłą niedzielę, musicie obywatele, stanąć znowu przy urnach wyborczych, aby solidarnie oddać głos na listę narodową, oznaczoną nr. 8.

Zestawienie ogólne.

Razem 312 mandatów z ogólnej liczby 372 w okręgach.

We wszystkich wyżej wymienionych województwach: Lista Nr. 8 Chrz. Zw. Jedn. Nar.: 124, Nr. 1 P. S. L. 48. Nr. 2 P. P. S. 27 Nr. 3 P. S. L. Wyzwolenie; 36 Nr. 7 N. P. R.: 15, Nr. 16 Blok Mniejszości Nar.: 30. Nr. 5 Komun. Zw. Prol. M. i Wsi: 2, Nr. 6 Zw. Rad. Lud.: 1, Nr. 12 Pol. Centrum (Str. Kat. Lud. w Zach. Małop.: 5, 1 bezpart. w Święcianach): 6, Nr. 15 Chł. Str. Rad. (Okoń): 4, Nr. 17 Sjoniści małopolscy; 11, Nr. 20 Pryłucki: 1, lista ruska Państw. Zjedn. na Kresach: 1, lista ruska Chliborobów w Małopolsce Wschodniej: 7.

TELEGRAMY.

Pogwałcenie wyborów na kresach.

ŁUCK 8.XI. Stwierdzono szereg nadużyć przy wyborach. Blok mniejszości narodowych przekupił wielu sołtysów, którzy sterroryzowali wyborców groźbami kar administracyjnych. Podpalono opornych. W okręgu kowalskim i łuckim bojówka 16-ki wyłamywała drzwi lokali wyborczych głosowano gwałtem do piątej rano.

Napływają skargi podobne ze wszystkich obwodów.

Socjaliści włoscy godzą się na rządy narodowe.

RZYM (AW). Charakterystyczną odezwę pomieszcza pismo socjalistów kolaboracjonistów „Cooperatione Italiano”. Godzi się ona na radykalne rozwiązanie przesilenia włoskiego ze strony faszyzmu, bo chociaż socjalizm włoski ucierpiał bardzo wiele od faszystów, musi się jednak ofiarować w historycznej chwili dla dobra całości Włoch. Wszyscy muszą wspólnie pracować, aby podnieść najniższą warstwę ludności,

Pod rządami Mussoliniego.

Normalne stosunki.

RZYM, 8.11. — Pat — W całym kraju zapanowały z powrotem zupełnie normalne stosunki Rząd podejmuje ostre zarządzenie dla przywrócenia wszędzie spokoju. „Gazeta del Emilja“, która znajdowała się przez parę dni w ręku faszystów, została oddana z powrotem dawnym właścicielom. Dzienniki socjalistyczne „Avanti“ i „Giustizia“ ukażą się w tych dniach.

Strajk gazowy w Paryżu.

PARYŻ, 8.11. — W Paryżu wybuchł wczoraj strajk robotników gazowych. Od wczoraj wieczorem są 4 zakłady gazowe w Paryżu nieczynne.

Przesilenie rządowe na Łotwie.

RYGA 8.11. Pat. Na pierwszem posiedzeniu nowego parlamentu gabinet Mejerowicza podał się do dymisji. Prezydent Czakste polecił mu dalsze sprawowanie funkcji aż do uformowania nowego rządu. Co do tej ostatniej sprawy, to wobec bardzo ciężko idących pertraktacji stronnictw liczą się z koniecznością utworzenia gabinetu prowizorycznego, aż do wyjaśnienia sytuacji. Każda jednak chwila może już zmienić sytuację, skoroby się wyjaśniło, czy w sejmie utworzył się blok centro lewicowy, czy też centro-prawicowy.

Położenie w Konstantynopolu.

Przed wprowadzeniem stanu oblężenia.

PARYŻ, 8.XI. Wysocy komisarze w Konstantynopolu zwrócili się do swoich Rządów z prośbą o upoważnienie do ogłoszenia stanu oblężenia celem utrzymania porządku. Francja, Anglja i Włochy po natychmiastowem porozumieniu się zażądały od komisarzy uzupełniających sprawozdań.

Należy oczekiwać na dziś wprowadzenia stanu oblężenia w Konstantynopolu. Wojska Międzysojusznicze są dosyć silne, aby przy pomocy okrętów wojennych utrzymać spokój.

Dalsze zaburzenia.

PARYŻ, 8.XI. Z Konstantynopola donoszą:

Na azjatyckich przemieściach trwają w dalszym ciągu zaburzenia. We wszystkich domach chrześcijańskich zostały szyby wybite. Manifestanci wołali: „Precz z Anglją, Francją i Sprzymierzeńcami„. Panuje przekonanie, iż Kemaliści chcą uniemożliwić stanowisko Sprzymierzonych w Konstantynopolu jeszcze przed konferencją.

Gwardja sułtana w sile 5 tysięcy ludzi przeszła na stronę kemalistów.

Ilu i skąd wybieramy senatorów?

Przy wyborach do Senatu — każde województwo starowi odrębny okręg wyborczy. Warszawa miasto również. Ponieważ państwo nasze liczy 16 województw, do tego dodamy Waszawę i otrzymamy 17 okręgów wyborczych do Senatu.

W okręgach tych wybiera się 93 senatorów:

Na poszczególne okręgi wypada senatorów:

Województwo	pomorskie . .	3
„	poznańskie . .	7
„	śląskie . . .	4
„	krakowskie . .	7
„	lwowskie . .	9
„	stanisławowskie	4
„	tarnopolskie .	5
„	wołyńskie . .	5
„	lubelskie . .	7
„	kieleckie . .	9
„	łódzkie . . .	8
„	warszawskie .	7
m. st. Warszawa	. . . . .	4
Województwo	białostockie .	4
„	poleskie . .	3
„	nowogródzkie .	3
„	wileńskie . .	4
	Razem	93.

Prócz 93 senatorów wybranych w okręgach, wejdzie do Senatu 12 senatorów z list państwowych.

Ogółem — Senat liczyć będzie 111 członków.

RYNEK PIENIĘŻNY.

Usposobienie dla walut zagranicznych nierówne, przeważa jednak tendencja mocna. Marki niemieckie w dalszym ciągu słabo.

gotówka

Belgja	925
Berlin	2.10 — 2.02½
Londyn	70 500
New-York	15.825 - 15 650 - 16.050 - 15.875
Paryż	1.015

czeki

Belgja	932.50 — 915
Berlin	2.00 — 1.77½
Gdańsk	2.00 — 1.77½
Londyn	70.000 — 71.600 — 71.150
New-York	15.800 - 15.725 - 16.050 - 15.850
Paryż	1.020 — 1.030 — 1.015
Praga	500 — 520 — 515
Szwajcarja	2.925 — 2.950 — 2.927 50
Wiedeń	22.25 — 21.75 — 22.00

OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj.

Na Kroplę Mleka.

Bezimiennie — za wyświadczoną mi grzeczność przez p. Dziekanowskiego składam 2.000 mk.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

OBOWIĄZUJĄCY OD DNIA 1-go CZERWCA

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ;

do Gdańska:

osobowy warszawski	o godz. 12.16
kurjer bukaresztański	„ „ 14.03
kurjer warszawski	„ „ 2.47

do Poznania:

kurjer warszawski . . .	o godz. 3.25
osobowy „ . . .	„ „ 5.19

do Bydgoszczy:

osobowy warszawski	o godz. 22.19

do Warszawy:

osobowy poznański . .	o godz. 1.54
kurjer gdański . . .	„ „ 3.54
kurjer poznański . . .	„ „ 4.28
osobowy bydgoski . .	„ „ 7.41
osobowy gdański . . .	„ „ 16.27

do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:

kurjer gdański . . .	o godz. 14.05.

OD WYDAWNICTWA

Stosownie do uchwały Związku wydawców pism codziennych wszelkiego rodzaju nadesłane zapowiedzi, wzmianki, komunikaty i okólniki bądź to prywatnych, bądź komunalnych i rządowych instytucji, tyczące się zebrań, odczytów, i koncertów, rozporządzeń itp. będą umieszczane po uprzedniem opłaceniu należności w administracji dziennika. W przeciwnym razie bez opłaty nie będą umieszczane.

REDAKTOR: KS. JÓZEF KRUSZYŃSKI DRUKARNIA DIECEZALNA POD ZARZĄDEM W. TOMASZEWSKIEGO. WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ.